

Staro

NATUUR EN
BUITENGEBIED

Quickscan flora en fauna

Ferdinand Huycklaan 26 te Soest

Rapportnummer 18-0346

www.starobv.nl

Quickscan flora en fauna

Ferdinand Huycklaan 26 te Soest

oktober 2018

Rapportnummer: 18-0346

In opdracht van: KlokGroep BV
Kanaalstraat 200
6541 XN Nijmegen

Uitgevoerd door: Staro Natuur en Buitengebied
Lodderdijk 38a
5421 XB Gemert
tel. 0492-450161
fax. 0492-450162
www.starobv.nl

Veldonderzoek: E. Claassen

Auteur: E. Claassen

Inhoud

1	Inleiding.....	3
1.1	Aanleiding	3
1.2	Doel	3
1.3	Zorgplicht	3
1.4	Leeswijzer	3
2	Plangebied	5
2.1	Ligging en beschrijving plangebied	5
2.2	Voorgenomen plannen	7
3	Methode.....	8
4	Natuurwaarden	9
4.1	Beschermde gebieden.....	9
4.2	Beschermde soorten	11
4.2.1	Flora.....	11
4.2.2	Vlinders en libellen	11
4.2.3	Kevers en weekdieren	12
4.2.4	Vissen	13
4.2.6	Vogels.....	14
4.2.7	Zoogdieren.....	15
5	Conclusies	18
5.1	Beschermde gebieden.....	18
5.2	Beschermde soorten	18
5.3	Advies, vervolgstappen en aanbevelingen.....	20
	Geraadpleegde bronnen	21

Bijlagen

Bijlage 1 Wet- en regelgeving

1 Inleiding

1.1 Aanleiding

Initiatiefnemer is voornemens op een perceel aan de Ferdinand Huycklaan 26 te Soest 14 woningen te ontwikkelen. De bestaande bebouwing wordt gesloopt om plaats te maken voor de nieuwbouw. In verband met de planologische procedures is het noodzakelijk een quickscan flora en fauna uit te voeren. Door middel van de quickscan wordt in beeld gebracht of de ontwikkeling in strijd is met de natuurwetgeving en hoe eventuele strijdigheid met de wet voorkomen kan worden.

1.2 Doel

Doel van het onderliggende onderzoek is te bepalen of de wijzigingen binnen het plangebied mogelijk leiden tot overtreding van de natuurwetgeving. Voor soortbescherming en gebiedsbescherming is sinds 1 januari 2017 de Wet natuurbescherming (Wnb) van belang. Daarnaast is gebiedsbescherming vastgelegd in het Natuurnetwerk Nederland (NNN) (voorheen EHS genoemd). In bijlage 1 wordt deze wet- en regelgeving uitgebreid beschreven.

Het in deze rapportage beschreven onderzoek heeft tot doel het vaststellen van de (mogelijke) aanwezigheid van beschermde soorten die zijn opgenomen in paragraaf 3.1, 3.2 en 3.3 van de Wet natuurbescherming. Tevens heeft het onderzoek tot doel vast te stellen op welke wijze en in welke mate de voorgenomen ontwikkeling invloed kan hebben op het eventueel voorkomen van beschermde soorten. Op basis van dit onderzoek kan worden vastgesteld welke maatregelen getroffen en vervolgstappen genomen dienen te worden om te voorkomen dat in strijd met de natuurwetgeving zal worden gehandeld. Aanvullend zal worden bepaald of voorgenomen ontwikkelingen effect hebben op de beschermde natuurwaarden van nabijgelegen natuurgebieden.

1.3 Zorgplicht

Voor alle in het wild levende planten en dieren, ook niet wettelijk beschermde soorten, kent de Wet natuurbescherming een zorgplicht. Deze zorgplicht houdt in dat een ieder voldoende zorg in acht moet nemen voor de in het wild levende planten en dieren, alsmede voor hun directe leefomgeving. Dit betekent dat handelingen (of het nalaten hiervan) waarvan men weet, of redelijkerwijs kan vermoeden, dat ze nadelig zijn voor planten en/of dieren, niet mogen worden uitgevoerd.

1.4 Leeswijzer

In hoofdstuk 2 wordt een beschrijving gegeven van het plangebied en de voorgenomen ontwikkelingen. In hoofdstuk 3 wordt de gebruikte onderzoeksmethode besproken. De mogelijke aanwezigheid van beschermde soorten en gebieden en de effecten van de geplande ingrepen op aanwezige beschermde natuurwaarden worden

beschreven in hoofdstuk 4. In dit hoofdstuk wordt tevens ingegaan op de mogelijke noodzaak tot het treffen van mitigerende maatregelen. In het laatste hoofdstuk zijn de conclusies uiteengezet.

Figuur 2. Globale begrenzing van het plangebied (gele lijn) (bron: Bing Maps)

Foto 1. Voorerf en schuur

Foto 2. Houten schuur

Foto 3. Voorzijde woning

Foto 4. Achterzijde woning

Foto 5. Paardenweide

Foto 6. Dak schuur

2.2 Voorgenomen plannen

De voorgenomen plannen bestaan uit het slopen van de huidige bebouwing om plaats te maken voor 14 nieuwbouw woningen. In figuur 3 is het schetsontwerp weergegeven van de voorgenomen plannen.

Figuur 3. Schetsontwerp (plangebied binnen gele lijn) (bron: KlokGroep)

3 Methode

In het kader van deze quickscan heeft een bronnenonderzoek plaatsgevonden waarbij gekeken is naar gebiedsgerichte bescherming en mogelijke aanwezigheid van beschermde soorten in het plangebied. Voor het soortenonderzoek is gebruikgemaakt van gegevens van de Nationale Databank Flora en Fauna (NDFF), het dataloket van het Netwerk Ecologische Monitoring (NEM), de websites Vlindernet.nl, Libellennet.nl, Waarneming.nl, Verspreidingsatlas.nl en Telmee.nl en diverse verspreidingsatlassen.

Voor de gebiedsgerichte bescherming is gekeken naar de aanwezigheid van relevante natuurterreinen in de omgeving. De ligging van Natura 2000-gebieden (o.a. Habitat- en Vogelrichtlijngebieden) en het Natuurnetwerk Nederland in de nabijheid van het plangebied zijn onderzocht.

Daarnaast heeft een veldbezoek plaatsgevonden waarbij alle op de locatie aanwezige habitats zijn opgenomen. De aanwezigheid van deze habitats vormt de basis voor de mogelijkheid tot het voorkomen van beschermde soorten. Naast de habitats zijn directe en indirecte aanwijzingen opgenomen die duiden op het voorkomen van beschermde soorten. Dergelijke aanwijzingen zijn bijvoorbeeld het fysiek aantreffen van exemplaren van soorten en het aantreffen van hollen, uitwerpselen, prooiresten, vraat-, loop- en veegsporen. Deze waarnemingen zijn bij de beoordeling betrokken.

De aanwezige habitats zijn vergeleken met de habitateisen van beschermde planten- en diersoorten. Op basis van deze vergelijking en expert judgement is beoordeeld welke van deze soorten in het plangebied kunnen voorkomen. Een eenmalig veldbezoek is nadrukkelijk geen volledige inventarisatie. Dat betekent dat op basis van een eenmalig veldbezoek het voorkomen van soorten niet per definitie is uit te sluiten.

De bevindingen van het veldbezoek en het literatuuronderzoek zijn vervolgens gebundeld in deze rapportage.

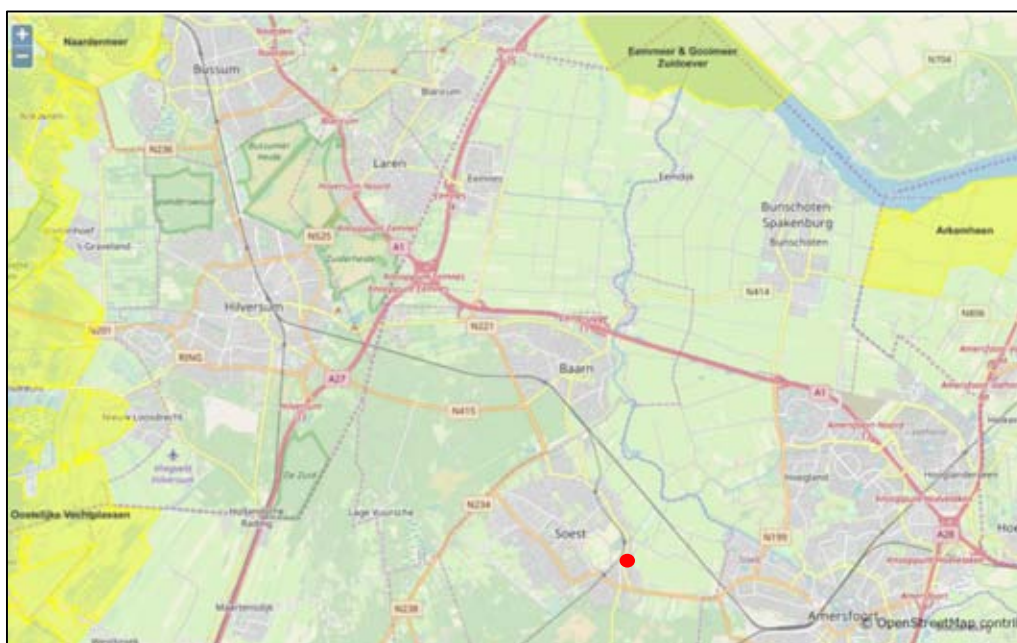
Het veldbezoek dat voor dit onderzoek is uitgevoerd, heeft plaatsgevonden op 26 september 2018 in de middag onder de volgende weersomstandigheden: helder, droog, weinig wind en 17°C.

4 Natuurwaarden

4.1 Beschermde gebieden

Natura 2000

Uit de kaarten van de gebiedendatabase op de website van het ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit (LNV) blijkt dat het dichtstbijzijnde Natura 2000-gebied op circa negen kilometer afstand ten noordoosten van het plangebied ligt. Dit betreft het Natura 2000-gebied “Arkemheen”. Daarnaast ligt circa 11 kilometer ten noorden van het plangebied het Natura 2000-gebied “Eemmeer & Gooimeer Zuidoever” en circa 12 kilometer ten westen het Natura 2000-gebied “Oostelijke Vechtplassen”. In figuur 4 is de ligging van het plangebied ten opzichte van de dichtstbijzijnde Natura 2000-gebieden weergegeven.

Figuur 4. Ligging plangebied (rode stip) ten opzichte van het dichtstbijzijnde Natura 2000-gebieden (geel)
(bron: <http://www.synbiosys.alterra.nl/natura2000>)

Effectbeoordeling

Doordat het plangebied buiten de Natura 2000-gebieden ligt, kunnen alleen effecten optreden als gevolg van externe werking. Negatieve effecten door oppervlakteverlies, versnippering en verstoring door mechanische effecten zijn derhalve op voorhand uit te sluiten. Middels externe werking kan op een Natura 2000-gebied verstoring door licht, geluid en trilling en optische verstoring optreden. Op basis van de aard van de voorgenomen plannen, de relatief grote afstand tot de dichtstbijzijnde Natura 2000-gebieden en de tussenliggende wegen en bebouwing zijn negatieve effecten als gevolg van verstoring door geluid, licht en optische verstoring uit te sluiten. Het is derhalve uit te sluiten dat negatieve effecten op Natura 2000-gebieden optreden als gevolg van de voorgenomen plannen.

Natuurnetwerk Nederland (NNN)

Natuurgebieden in Nederland zijn erg versnipperd. Het Natuurnetwerk Nederland (voorheen EHS genoemd) heeft als doel om natuurgebieden te vergroten en met elkaar te verbinden. Het netwerk moet natuurgebieden beter verbinden met elkaar en met het omringende agrarisch gebied. Vanaf 2014 zijn de provincies verantwoordelijk voor het Natuurnetwerk Nederland.

Uit de kaarten op de website van de provincie Utrecht blijkt dat het plangebied geen deel uitmaakt van het NNN. Figuur 5 toont de ligging van het plangebied ten opzichte van het NNN. Het dichtstbijzijnde gebied wat behoort tot het NNN ligt ongeveer 1.200 meter ten zuiden van het plangebied. Dit betreft het bosgebied rondom Soest.

Figuur 5. Ligging plangebied (rode stip) ten opzichte van het NNN (groen) (bron: <https://webkaart.provincie-utrecht.nl/viewer/app/Webkaart?bookmark=fe39c576c39242e88f028a0ad01af320>)

Effectbeoordeling

Het plangebied behoort niet tot het NNN. Gezien de relatief grote afstand tot het NNN is het uit te sluiten dat de voorgenomen plannen de kernkwaliteiten van het NNN zullen aantasten.

Conclusie

Het is uit te sluiten dat de voorgenomen plannen negatieve effecten tot gevolg zullen hebben op Natura 2000-gebieden.

Ten aanzien van het NNN hebben de voorgenomen plannen geen negatief effect op de wezenlijke kenmerken en waarden van het NNN.

4.2 Beschermde soorten

Deze paragraaf beschrijft het mogelijk voorkomen van beschermde soorten in het plangebied. Per soortgroep wordt beschreven welke soorten worden verwacht, wat de mogelijke effecten van de ingreep zijn en of mitigerende maatregelen nodig zijn.

4.2.1 Flora

Tijdens het veldbezoek zijn in het plangebied alleen algemene plantensoorten waargenomen. Beschermde plantensoorten zijn niet waargenomen. Bevindingen van het veldbezoek tonen aan dat gezien het gebruik als paardenweide en de ligging binnen de bebouwde geschikte habitats in het plangebied ontbreken voor beschermde plantensoorten. De aanwezigheid van beschermde plantensoorten in het plangebied is derhalve uit te sluiten.

Conclusie

Vanwege het ontbreken van geschikte habitats is het voorkomen van beschermde plantensoorten in het plangebied uit te sluiten.

4.2.2 Vlinders en libellen

Uit gegevens van de NDFF, De dagvlinders van Nederland (Bos et al., 2006) en de website Vlindernet.nl blijkt dat op een afstand van nul tot een kilometer de beschermde vlindersoorten kommavlinder en sleedoornpage (beide §3.3 Wnb) voorkomen.

Het voorkomen van de kommavlinder is bekend van de Utrechtse Heuvelrug ten zuiden van Soest. De kommavlinder leeft in droge, open heischrale graslanden, duinen en gevarieerde heide. Het leefgebied bestaat uit lage vegetatie met polletjes gras en hier en daar kale grond. Op enige afstand dient een vegetatie met nectarrijke kruiden aanwezig te zijn. Uit het veldbezoek blijkt dat het plangebied niet voldoet aan de habitateisen van de kommavlinder. De aanwezigheid van de soort in het plangebied is daarom uit te sluiten.

De sleedoornpage leeft langs sleedoornstruwelen, houtwallen en bosranden. De waardplant van deze soort is voornamelijk de sleedoorn, maar ook enkele gecultiveerde Prunus-soorten. Bevindingen van het veldbezoek tonen aan dat de waardplanten van de sleedoornpage niet in het plangebied voorkomen. Tevens ontbreekt geschikt leefgebied voor deze soort in het plangebied. Het is zodoende uit te sluiten dat het plangebied belangrijk leefgebied vormt voor de sleedoornpage.

In bovenstaande bronnen zijn de habitatvoorkeuren van de beschermde vlindersoorten opgezocht. Door de habitatvoorkeuren van de beschermde vlindersoorten te vergelijken met de bevindingen van het veldbezoek en het voorkomen van de vlindersoorten in de omgeving kan worden vastgesteld dat binnen het plangebied geschikte biotopen en/of waardplanten ontbreken voor

andere dan de bovengenoemde beschermde vlindersoorten.

Beschermde vlinders hebben specifieke habitateisen waar het plangebied niet aan voldoet. Dit in ogenschouw genomen is het voorkomen van beschermde vlindersoorten binnen het plangebied redelijkerwijs uit te sluiten.

Uit gegevens van de NDFF, De Nederlandse libellen (Nederlandse Vereniging voor Libellenstudie, 2002) en de website Libellennet.nl blijken geen beschermde soorten libellen voor te komen op korte afstand van het plangebied. Volgens deze bronnen komt op een afstand van een tot vijf kilometer van het plangebied de gevlekte witsnuitlibel (§3.2 Wnb) voor.

Gevlekte witsnuitlibel komt met name voor bij verlandingsvegetatie of bospoelen. Uit het veldbezoek is gebleken dat deze habitats niet aanwezig zijn in het plangebied. Het voorkomen van gevlekte witsnuitlibel in het plangebied is daarom uit te sluiten.

Doordat in het plangebied geen oppervlaktewater aanwezig is, ontbreekt geschikt leefgebied voor (beschermde) soorten libellen. Daarnaast hebben beschermde libellensoorten specifieke habitateisen waar het plangebied niet aan voldoet. Het voorkomen van beschermde libellensoorten in het plangebied is daarom uit te sluiten.

Conclusie

Vanwege het ontbreken van geschikt habitat is het voorkomen van beschermde vlindersoorten en beschermde soorten libellen in het plangebied uit te sluiten.

4.2.3 *Kevers en weekdieren*

De beschermde soorten houtkevers heldenbok, juchtleerkever en vliegend hert zijn afhankelijk van bijzondere habitattypen als oude (naald)bossen met vermolmd en rottende bomen. De vermiljoenkever (§3.2 Wnb) is tot nu toe slechts bekend van een zeer beperkt gebied op de grens van de twee zuidelijke provincies Noord-Brabant en Limburg. Ze leven daar in natte gebieden met veel dood hout. Uit het veldbezoek blijkt dat geschikte habitattypen voor beschermde soorten houtkevers niet aanwezig zijn in het plangebied. Het is zodoende uit te sluiten dat beschermde houtkevers in het plangebied voorkomen.

De beschermde waterkevers brede geelrandwaterroofkever en gestreepte waterroofkever (beide §3.2 Wnb) zijn afhankelijk van permanente wateren. De beschermde weekdieren platte schijfhoren en Bataafse stroommossel (beide §3.2 Wnb) zijn eveneens afhankelijk van permanent oppervlaktewater met respectievelijk rijke begroeiing en stromend water. Doordat in het plangebied permanent oppervlaktewater ontbreekt is het voorkomen van beschermde waterkevers en weekdieren uit te sluiten. Er is daarom niet verder onderzocht of deze soorten in de omgeving van het plangebied voorkomen.

Conclusie

In het plangebied ontbreken geschikte habitats voor beschermde soorten weekdieren, waterkevers en houtkevers. Het voorkomen van deze soorten in het plangebied is derhalve uit te sluiten.

4.2.4 Vissen

In het plangebied is geen permanent oppervlaktewater aanwezig. Zodoende ontbreekt geschikt leefgebied voor (beschermde) vissen. Er is daarom niet verder onderzocht welke beschermde vissoorten in de omgeving voorkomen.

Conclusie

Vanwege het ontbreken van geschikt habitat is het uit te sluiten dat (beschermde) vissoorten voorkomen in het plangebied.

4.2.5 Reptielen en amfibieën

Uit de verspreidingskaarten in het boek 'De amfibieën en reptielen van Nederland' (Creemers et al., 2009) en gegevens van de NDFF komen binnen een kilometer van het plangebied kleine watersalamander, gewone pad, bruine kikker, bastaardkikker, Alpenwatersalamander (alle §3.3 Wnb), heikikker en poelkikker (beide §3.2 Wnb) voor. Op een afstand van een tot vijf kilometer van het plangebied komen volgens deze bronnen meerkikker (§3.3 Wnb), kamsalamander en vroedmeesterpad (beide §3.2 Wnb) voor.

Tevens komen volgens bovengenoemde bronnen binnen een kilometer van het plangebied de reptielsoorten levendbarende hagedis, hazelworm, ringslang (alle §3.3 Wnb) en zandhagedis (§3.2 Wnb) voor.

Binnen het plangebied is geen oppervlaktewater aanwezig, waardoor voortplantingshabitat voor amfibieën ontbreekt. Het is aannemelijk dat het plangebied landhabitat vormt voor enkele algemene soorten amfibieën van §3.3 Wnb, zoals gewone pad en bruine kikker. Deze soorten kunnen door het weiland migreren of zich ophouden tussen de bomen en struiken in de verwilderde tuin.

Vanwege de kenmerken, het ontbreken van oppervlaktewater en de ligging van het plangebied in de bebouwde kom is het onwaarschijnlijk dat meer watergebonden soorten en meer kritische en zwaarder beschermde soorten amfibieën van §3.3 en §3.2 wn in het plangebied voorkomen.

Gezien de huidige inrichting van het plangebied is het redelijkerwijs uit te sluiten dat levendbarende hagedis, hazelworm, ringslang en zandhagedis in het plangebied leefgebied vinden. In het plangebied ontbreekt geschikt habitat voor deze soorten.

Effectbeoordeling

De voorgenomen plannen hebben tot gevolg dat land- en overwinteringshabitat van de algemene amfibiesoorten gewone pad en bruine kikker kleiner wordt. Soorten die in het plangebied aanwezig zijn kunnen worden verstoord als gevolg van de werkzaamheden.

Mitigerende maatregelen

Voor de mogelijk binnen het plangebied voorkomende amfibiesoorten van §3.3 Wnb: gewone pad en bruine kikker geldt in provincie Utrecht in het kader van ruimtelijke ontwikkeling een algehele vrijstelling van de verbodsbepalingen van de Wet natuurbescherming. Het is derhalve niet noodzakelijk om mitigerende maatregelen te nemen voor deze soorten. Wel dient rekening te worden gehouden met de overwinteringsperiode van amfibieën. Deze periode loopt van november tot en met februari. In deze periode kunnen amfibieën overwinteren op vorstvrije locaties, zoals onder stenen, hout of tussen de wortels van bomen of struiken. Door dit soort elementen op te ruimen buiten de overwinteringsperiode kunnen amfibieën geen overwinteringsplek vinden en kunnen dus geen negatieve effecten optreden op overwinterende amfibieën.

Conclusie

De amfibiesoorten gewone pad en bruine kikker (§3.3 Wnb) gebruiken het plangebied mogelijk als leefgebied. De voorgenomen plannen hebben tot gevolg dat het leefgebied van deze soorten kleiner wordt en dat soorten mogelijk worden verstoord.

Voor deze soorten geldt in provincie Utrecht in het kader van ruimtelijke ontwikkeling een algehele vrijstelling van de verbodsbepalingen van de Wet natuurbescherming. Het is derhalve niet noodzakelijk om mitigerende maatregelen te nemen voor deze soorten. Om negatieve effecten op mogelijk overwinterende amfibieën te voorkomen, dienen elementen als stenen en hout opgeruimd te worden buiten de overwinteringsperiode van amfibieën.

4.2.6 *Vogels*

Het plangebied is geschikt als foerageergebied voor diverse algemene vogelsoorten. Deze vogelsoorten kunnen broedgelegenheid vinden in de bomen en struiken in de verwilderde tuin en in de tuinen rondom het plangebied. Tijdens het veldbezoek zijn een houtduif en een ekster waargenomen.

Tijdens het veldbezoek zijn geen huismussen waargenomen. Ook zijn aan de gebouwen geen sporen waargenomen die duiden op de aanwezigheid van nesten van huismussen. Er zijn vrijwel geen mogelijkheden voor nestplekken van huismussen aan de gebouwen. Deze aspecten in ogenschouw genomen kan de aanwezigheid van nestplaatsen van huismussen worden uitgesloten. Uit het bronnenonderzoek blijkt dat in de omgeving van het plangebied steenuil en ransuil voorkomen. Tijdens het veldbezoek zijn geen sporen van vaste rust- en verblijfplaatsen van uilen waargenomen. De paardenweide in het plangebied is mogelijk onderdeel van het grotere foerageergebied van steenuil en ransuil.

Effectbeoordeling

Het plangebied is geschikt als foerageer- en broedgebied voor diverse algemene vogelsoorten. Negatieve effecten op foerageer- en broedgebied van vogels zijn redelijkerwijs uit te sluiten; in het plangebied en de directe omgeving is en blijft voldoende geschikt foerageer- en broedgebied aanwezig. Gedurende het broeden zijn de nesten van vogels en de functionele leefomgeving strikt beschermd. Voor vogels geldt dat, indien exemplaren aan het broeden zijn, het verwijderen van bomen en beplanting niet kan plaatsvinden zonder deze dieren te verstoren.

Het plangebied vormt mogelijk onderdeel van het grotere foerageergebied van ransuil en/of steenuil. Aangezien het plangebied slechts een klein deel van dit foerageergebied betreft en er voldoende alternatieve foerageergebieden aanwezig zijn in de omgeving, zijn effecten op foerageergebied van ransuil, en steenuil uit te sluiten.

Mitigerende maatregelen

Door bomen en struiken buiten het broedseizoen van vogels te verwijderen/snoeien wordt voorkomen dat negatieve effecten zullen optreden ten aanzien van algemeen voorkomende vogelsoorten. Het broedseizoen loopt globaal van half maart tot en met juli. In het kader van de Wet natuurbescherming wordt echter geen standaardperiode gehanteerd voor het broedseizoen. Van belang is of een broedgeval aanwezig is, ongeacht de periode.

Conclusie

Het plangebied is geschikt als broed- en foerageergebied voor algemene soorten vogels. De voorgenomen plannen zullen geen negatieve effecten hebben ten aanzien van foerageer- en/of broedgebied van algemene vogelsoorten. Indien vogels aan het broeden zijn, kan het verwijderen van bomen en beplanting niet plaatsvinden zonder deze dieren te verstoren. Door bomen en struiken buiten het broedseizoen van vogels te verwijderen/snoeien wordt voorkomen dat negatieve effecten zullen optreden ten aanzien van algemeen voorkomende vogelsoorten. Globaal loopt het broedseizoen van half maart tot en met juli. In het kader van de Wet natuurbescherming wordt echter geen standaardperiode gehanteerd voor het broedseizoen. Van belang is of een broedgeval aanwezig is, ongeacht de periode. In het plangebied zijn geen jaarrond beschermde nesten aanwezig. Mogelijk maakt het plangebied onderdeel uit van het foerageergebied van ransuil en/of steenuil. Het is uit te sluiten dat de voorgenomen plannen negatieve effecten hebben op het foerageergebied van uilen.

4.2.7 Zoogdieren

Vleermuizen

Uit de Atlas van de Nederlandse vleermuizen (1997), Korsten en Regelink (2010) blijkt dat de soorten gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis, kleine dwergvleermuis, rosse vleermuis, laatvlieger, tweekleurige vleermuis,

gewone grootoorvleermuis, watervleermuis, meervleermuis, franjestaart, baardvleermuis en Brandts vleermuis (alle §3.2 Wnb) voorkomen in de ruimere omgeving van het plangebied.

Uit het veldbezoek blijkt dat het plangebied geschikt is als foerageergebied voor vleermuizen. De gebouwen in het plangebied bieden mogelijkheden voor verblijfplaatsen van vleermuizen. Vleermuizen kunnen verblijfplaatsen hebben achter boeiboorden en hebben via gaten in de rietenkap toegang tot de gebouwen. Daarnaast zijn kieren en openingen aanwezig rond onder andere kozijnen en dakranden. De aanwezigheid van verblijfplaatsen van vleermuizen in de gebouwen is zodoende niet uit te sluiten. Binnen het plangebied zijn geen bomen met holtes aanwezig die mogelijkheden bieden voor verblijfplaatsen van vleermuizen. In het plangebied ontbreken lijnvormige groenstructuren die een vliegroute voor vleermuizen kunnen vormen.

Overige zoogdieren

Uit de gegevens van de NDFF blijkt dat in de omgeving (0 – 1 km) van het plangebied de volgende soorten voorkomen: aardmuis, boomarter, bosmuis, bunzing, das, dwergspitsmuis, eekhoorn, egel, haas, huisspitsmuis, konijn, ree, veldmuis en vos (alle §3.3 Wnb) voorkomen.

Op grotere afstand (1 – 5 km) van het plangebied is het voorkomen bekend van dwergmuis, hermelijn, steenarter, wezel en woelrat (alle §3.3 Wnb)

Bevindingen van het veldbezoek tonen aan dat vanwege de ligging en de kenmerken van het plangebied geschikt leefgebied voor boomarter, das, eekhoorn, haas en ree ontbreekt in het plangebied.

Tijdens het veldbezoek zijn geen (sporen van) vaste rust- en verblijfplaatsen van bunzing, konijn, hermelijn, steenarter en wezel aangetroffen. Mogelijk zijn wel verblijfplaatsen van algemene (spits)muisensoorten in het plangebied aanwezig.

Het plangebied kan wel (onderdeel van) het leefgebied vormen van algemene soorten grondgebonden zoogdieren: konijn, vos, steenarter, hermelijn, wezel, egel en algemene (spits)muisensoorten.

Effectbeoordeling

Het plangebied is geschikt als foerageergebied voor vleermuizen. De voorgenomen ontwikkeling heeft geen negatief effect op de functie van het plangebied als foerageergebied. Het plangebied blijft geschikt als foerageergebied voor vleermuizen en ook in de directe omgeving blijft voldoende foerageergebied behouden.

De gebouwen in het plangebied bieden mogelijkheden voor verblijfplaatsen van vleermuizen. Verblijfplaatsen van vleermuizen zijn jaarrond beschermd. Indien verblijfplaatsen aanwezig zijn, dan heeft sloop van de gebouwen tot gevolg dat verblijfplaatsen worden vernietigd wat een overtreding van de Wet natuurbescherming tot gevolg heeft.

Mogelijk behoort het plangebied tot het leefgebied van een aantal grondgebonden zoogdieren van §3.3 Wnb: konijn, vos, steenarter, hermelijn, wezel, egel en algemene (spits)muisensoorten. De voorgenomen plannen hebben geen negatief effect op de leefgebieden van deze soorten. De directe

omgeving van het plangebied blijft voor deze soorten geschikt als (onderdeel van) het leefgebied. Soorten die in het plangebied aanwezig zijn kunnen worden verstoord als gevolg van de werkzaamheden.

Mitigerende maatregelen

Nader onderzoek moet uitwijzen of daadwerkelijk verblijfplaatsen van vleermuizen in de gebouwen aanwezig zijn. Dit onderzoek dient te worden uitgevoerd volgens het vleermuisprotocol middels meerdere veldbezoeken verdeeld over de periode half mei tot en met eind september. Indien verblijfplaatsen van vleermuizen aanwezig zijn, dan dient voorafgaand aan de sloop van de woning een ontheffing van de Wet natuurbescherming te worden verkregen en dienen mitigerende maatregelen te worden genomen.

Voor de algemene soorten grondgebonden zoogdieren van §3.3 van de Wet natuurbescherming konijn, vos, hermelijn, wezel, egel en algemene (spits)muisensoorten geldt in de provincie Utrecht in het kader van ruimtelijke ontwikkeling een algehele vrijstelling van de verbodsbepalingen van de Wet natuurbescherming. Het is derhalve niet noodzakelijk om mitigerende maatregelen te nemen voor deze zoogdiersoorten.

Conclusie

Het plangebied is geschikt als foerageergebied voor vleermuizen. Negatieve effecten hierop zijn uit te sluiten. Nader onderzoek moet uitwijzen of daadwerkelijk verblijfplaatsen van vleermuizen in de te slopen gebouwen aanwezig zijn. Vleermuisonderzoek dient te worden uitgevoerd volgens het vleermuisprotocol middels meerdere veldbezoeken verspreid over de periode half mei tot en met eind september. Indien verblijfplaatsen aanwezig zijn, dient voorafgaand aan de sloop van de woning een ontheffing van de Wet natuurbescherming te worden verkregen.

Het plangebied is voor een aantal grondgebonden zoogdieren van §3.3 van de Wet natuurbescherming geschikt als (onderdeel van hun) leefgebied. De voorgenomen plannen zullen geen negatief effect hebben ten aanzien van het leefgebied van deze soorten. Soorten die in het plangebied aanwezig zijn kunnen worden verstoord als gevolg van de werkzaamheden.

Voor de algemene soorten grondgebonden zoogdieren van §3.3 van de Wet natuurbescherming konijn, vos, hermelijn, wezel, egel en algemene (spits)muisensoorten die het plangebied mogelijk als (onderdeel van hun) leefgebied gebruiken geldt in de provincie Utrecht in het kader van ruimtelijke ontwikkeling een algehele vrijstelling van de verbodsbepalingen van de Wet natuurbescherming.

5 Conclusies

5.1 Beschermde gebieden

Het is uit te sluiten dat de voorgenomen plannen negatieve effecten tot gevolg zullen hebben op Natura 2000-gebieden.

Ten aanzien van het NNN hebben de voorgenomen plannen geen negatief effect op de wezenlijke kenmerken en waarden van het NNN.

5.2 Beschermde soorten

In het plangebied komen mogelijk verschillende soorten voor die beschermd zijn onder paragrafen 3.1, 3.2 en 3.3 van de Wet natuurbescherming, zie tabel 1 op pagina 19.

Soorten van paragraaf 3.1 van de Wet natuurbescherming

Het plangebied is geschikt als broed- en foerageergebied voor algemene soorten vogels. De voorgenomen plannen hebben geen negatieve effecten ten aanzien van foerageer- en/of broedgebied. Indien vogels aan het broeden zijn, kan het verwijderen van bomen en struiken niet plaatsvinden zonder deze dieren te verstoren. Door bomen en struiken buiten het broedseizoen van vogels te verwijderen/snoeien wordt voorkomen dat negatieve effecten zullen optreden ten aanzien van algemeen voorkomende vogelsoorten. Globaal loopt het broedseizoen van half maart tot en met juli. In het kader van de Wet natuurbescherming wordt echter geen standaardperiode gehanteerd voor het broedseizoen. Van belang is of een broedgeval aanwezig is, ongeacht de periode.

In het plangebied zijn geen jaarrond beschermde nesten van vogels aanwezig.

Het plangebied vormt mogelijk onderdeel van het grotere foerageergebied van ransuil en/of steenuil. Aangezien het plangebied slechts een klein deel van dit foerageergebied betreft en er voldoende alternatieve foerageergebieden aanwezig zijn in de omgeving, zijn effecten op foerageergebied van ransuil, en steenuil uit te sluiten.

Soorten van paragraaf 3.2 van de Wet natuurbescherming

Het plangebied is geschikt als foerageergebied voor vleermuizen. De voorgenomen ontwikkeling heeft geen negatief effect op de functie van het plangebied als foerageergebied. Het plangebied blijft geschikt als foerageergebied voor vleermuizen en ook in de directe omgeving blijft voldoende, foerageergebied behouden.

De gebouwen in het plangebied bieden mogelijkheden voor verblijfplaatsen van vleermuizen. Verblijfplaatsen van vleermuizen zijn jaarrond beschermd. Indien verblijfplaatsen aanwezig zijn, dan heeft sloop van de gebouwen tot gevolg dat verblijfplaatsen worden vernietigd wat een overtreding van de Wet natuurbescherming tot gevolg heeft. Nader onderzoek moet uitwijzen of daadwerkelijk verblijfplaatsen van vleermuizen in de te slopen woning aanwezig zijn. Vleermuisonderzoek dient te worden uitgevoerd volgens het vleermuisprotocol middels meerdere veldbezoeken gedurende de periode half mei tot en met eind september. Indien verblijfplaatsen aanwezig zijn, dan dient voorafgaand aan de sloop een ontheffing van de Wet natuurbescherming te worden verkregen.

Soorten van paragraaf 3.3. van de Wet natuurbescherming

Mogelijk behoort het plangebied tot het leefgebied van een aantal grondgebonden zoogdieren van §3.3 Wnb: konijn, vos, steenmarter, hermelijn, wezel, egel en algemene (spits)muizensoorten. De voorgenomen plannen hebben geen negatief effect op de leefgebieden van deze soorten. De directe omgeving van het plangebied blijft voor deze soorten geschikt als (onderdeel van) het leefgebied. Soorten die in het plangebied aanwezig zijn kunnen worden verstoord als gevolg van de werkzaamheden. Voor de algemene soorten grondgebonden zoogdieren van §3.3 van de Wet natuurbescherming konijn, vos, hermelijn, wezel, egel en algemene (spits)muizensoorten die het plangebied mogelijk als (onderdeel van hun) leefgebied gebruiken geldt in de provincie Utrecht in het kader van ruimtelijke ontwikkeling een algehele vrijstelling van de verbodsbepalingen van de Wet natuurbescherming.

De amfibiesoorten gewone pad en bruine kikker (§3.3 Wnb) gebruiken het plangebied mogelijk als leefgebied. De voorgenomen plannen hebben tot gevolg dat het leefgebied van deze soorten kleiner wordt en dat soorten mogelijk worden verstoord. Voor deze soorten geldt in provincie Utrecht in het kader van ruimtelijke ontwikkeling een algehele vrijstelling van de verbodsbepalingen van de Wet natuurbescherming. Het is derhalve niet noodzakelijk om mitigerende maatregelen te nemen voor deze soorten. Om negatieve effecten op mogelijk overwinterende amfibieën te voorkomen, dienen elementen als stenen en hout opgeruimd te worden buiten de overwinteringsperiode van amfibieën. Deze periode loopt van november tot en met februari.

Tabel 1. Overzicht mogelijk aanwezige en aangetroffen beschermde soorten

Soort(groep)	Bescherming	Functie plangebied	Mogelijk effect	Ontheffing nodig	Maatregelen
Gewone pad, bruine kikker	§3.3 Wnb	Leefgebied	Ja	Nee, algehele vrijstelling	Stenen en hout opruimen buiten overwinteringsperiode
Grondgebonden zoogdieren	§3.3 Wnb	Leefgebied	Ja	Nee, algehele vrijstelling	-
Vleermuizen	§3.2 Wnb	Foerageergebied	Nee	Nee	-
Vleermuizen	§3.2 Wnb	Verblijfplaatsen	Ja	Mogelijk	Nader onderzoek in de periode half mei t/m september
Vogels	§3.1 Wnb (nest niet jaarrond beschermd)	Foerageer- en broedgebied	Ja	Nee, op voorwaarde uitvoeren maatregelen	Verwijderen en/of snoeien van begroeiing buiten het broedseizoen
Ransuil en steenuil	§3.1 Wnb (nest jaarrond beschermd)	Foerageergebied	Nee	Nee	-

5.3 Advies, vervolgstappen en aanbevelingen

Om een overtreding van de Wet natuurbescherming te voorkomen dient er nader onderzoek naar verblijfplaatsen van vleermuizen plaats te vinden. Nader onderzoek moet uitwijzen of daadwerkelijk verblijfplaatsen van vleermuizen in de te slopen gebouwen aanwezig zijn. Vleermuisonderzoek dient te worden uitgevoerd volgens het vleermuisprotocol middels meerdere veldbezoeken verspreid over de periode half mei tot en met eind september.

Indien verblijfplaatsen van vleermuizen aanwezig zijn, dient voorafgaand aan het slopen van de woning een ontheffing van de Wet natuurbescherming te worden verkregen en dienen mitigerende maatregelen worden getroffen.

Het verwijderen/snoeien van bomen en struiken dient plaats te vinden buiten het broedseizoen van vogels. Het broedseizoen loopt globaal van half maart tot en met juli. In het kader van de Wet natuurbescherming wordt voor het broedseizoen echter geen standaardperiode gehanteerd. Van belang is of een broedgeval aanwezig is, ongeacht de periode.

Om negatieve effecten op mogelijk overwinterende amfibieën te voorkomen, dienen elementen als stenen en hout opgeruimd te worden buiten de overwinteringsperiode van amfibieën. Deze periode loopt van november tot en met februari.

Geraadpleegde bronnen

Literatuur

- + Bos F., M. Bosveld, D. Groenendijk, C. van Swaay, I. Wynhoff, De Vlinderstichting, 2006. De dagvlinders van Nederland, verspreiding en bescherming (Lepidoptera: Hesperioidea, Papilionoidea). Nederlandse Fauna 7. Nationaal Natuurhistorisch Museum Naturalis, KNNV Uitgeverij & European Invertebrate Survey - Nederland, Leiden.
- + Creemers R.C.M. & J.J.C.W. van Delft (RAVON) (redactie). 2009. De amfibieën en reptielen van Nederland, Nederlandse Fauna 9. Nationaal Natuurhistorisch Museum Naturalis, European Invertebrate Survey Nederland, Leiden.
- + Cuppen J.G.M. & Koese, B., 2005. De gestreepte waterroofkever *Graphoderus bilineatus* in Nederland: een eerste inhaalslag.
- + Korsten, E. en Regelink J.R. Herkennen van potentiële vleermuiswaarden: in het kader van quickscans en andere ecologisch vooronderzoek. Zoogdiervereniging- rapport 2010.44. Zoogdiervereniging, Nijmegen.
- + Limpens, H., K. Mostert, W. Bongers, 1997. Atlas van de Nederlandse vleermuizen, onderzoek naar verspreiding en ecologie. KNNV Uitgeverij, Utrecht.
- + Ministerie van Economische Zaken, Brochure: Soortenbescherming bij ruimtelijke ingrepen, Lees hier wat de Wet natuurbescherming daarover regelt, versie 1.3 december 2016.
- + Nederlandse Vereniging voor Libellenstudie, 2002. De Nederlandse libellen (Odonata). Nederlandse Fauna 4. Nationaal Natuurhistorisch Museum Naturalis, KNNV Uitgeverij & European Invertebrate Survey - Nederland, Leiden.

Internet

- + Natura 2000-gebieden, www.synbiosys.alterra.nl/natura2000/googlemapszoek2.aspx, 01-10-2018
- + NNN, <https://webkaart.provincie-utrecht.nl/viewer/app/Webkaart?bookmark=fe39c576c39242e88f028a0ad01af320>, 01-10-2018
- + <http://www.netwerkecologischemonitoring.nl/dataloket>
- + Beschermde soorten NDFF: © NDFF - quickscanhulp.nl 02-10-2018 10:45:17
- + www.anemoon.org/projecten/natura2000/soortprofielen/platte-schijfhoren
- + www.compendiumvoordeleefomgeving.nl
- + www.eis-nederland.nl
- + www.libellennet.nl
- + www.soortenbank.nl
- + www.telmee.nl
- + www.vlindernet.nl
- + www.waarneming.nl
- + www.zoogdiervereniging.nl
- + www.verspreidingsatlas.nl

Bijlage 1 Wet- en regelgeving

Wet natuurbescherming

In Nederland is de bescherming van natuurwaarden sinds 1 januari 2017 geregeld in de Wet natuurbescherming. Deze wet regelt de bescherming van soorten, gebieden en houtopstanden en vervangt daarmee de Flora- en faunawet, Natuurbeschermingswet 1998 en Boswet. Daarnaast geldt per provincie beleid voor de bescherming van het Natuurnetwerk Nederland (NNN) (voorheen de Ecologische Hoofdstructuur (EHS) genoemd).

Soortbescherming

Op het gebied van soortbescherming is het uitgangspunt van de Wet natuurbescherming dat geen schade mag worden gedaan aan beschermde dieren of planten, tenzij dit uitdrukkelijk is toegestaan; het 'nee, tenzij-principe'.

De Wet natuurbescherming kent een apart beschermingsregime voor soorten van de Vogelrichtlijn, een apart beschermingsregime voor soorten van de Habitatrichtlijn, het Verdrag van Bern en het Verdrag van Bonn en een apart beschermingsregime voor andere soorten, die vanuit nationaal oogpunt beschermd worden. Elk van deze beschermingsregimes kent zijn eigen verbodsbepalingen en vereisten voor vrijstelling of ontheffing van de verboden. De Wet natuurbescherming kent de volgende drie categorieën beschermde soorten:

1. Alle van nature in Nederland in het wild levende vogels beschermd volgens het beschermingsregime van de Europese Vogelrichtlijn, §3.1;
2. Soorten, niet vogels zijnde, van de Europese Habitatrichtlijn bijlage IV onderdeel a, het Verdrag van Bern bijlage II en het Verdrag van Bonn bijlage I, voor zover hun natuurlijke verspreidingsgebied zich in Nederland bevindt, §3.2;
3. 'Andere soorten', waaronder soorten die vanuit nationaal oogpunt bescherming behoeven, §3.3.

De drie beschermingsregimes kennen elk hun eigen verbodsbepalingen. De verbodsbepalingen voor vogels en overige Europese soorten (categorie 1 en 2) zijn letterlijk overgenomen uit respectievelijk de Vogelrichtlijn en de Habitatrichtlijn. Voor de andere, 'nationaal' beschermde soorten (categorie 3) gelden verbodsbepalingen die geïnspireerd zijn op de Habitatrichtlijn, maar in sommige opzichten minder streng zijn. In tabel 1 zijn de verbodsbepalingen per regime weergegeven.

Om af te mogen wijken van de verbodsbepalingen via een ontheffing of vrijstelling moet aan drie criteria zijn voldaan:

- + Er mag alleen van de verbodsbepalingen worden afgeweken als er geen andere bevredigende oplossing voor de handeling mogelijk is;
- + Er moet sprake zijn van een in de wet genoemd belang. De wet geeft voor de verschillende beschermingsregimes aan wat die belangen zijn, zoals ruimtelijke ontwikkeling, volksgezondheid of openbare veiligheid;
- + Er mag geen afbreuk worden gedaan aan de staat van instandhouding van de soort.

Als aan deze drie vereisten voldaan is, kan een ontheffing worden verleend. Voor een aantal handelingen is bovendien vrijstelling mogelijk, bijvoorbeeld in de vorm van een provinciale verordening of een gedragscode.

Tabel 1. Verbodsbepalingen per categorie beschermde soorten

Categorie 1 (§ 3.1 Wnb)	Categorie 2 (§ 3.2 Wnb)	Categorie 3 (§ 3.3 Wnb)
Art 3.1 lid 1 Het is verboden in het wild levende vogels opzettelijk te doden of te vangen	Art 3.5 lid 1 Het is verboden soorten in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te doden of te vangen	Art 3.10 lid 1a Het is verboden soorten opzettelijk te doden of te vangen
Art 3.1 lid 2 Het is verboden opzettelijk nesten, rustplaatsen en eieren van vogels te vernielen of te beschadigen, of nesten van vogels weg te nemen	Art 3.5 lid 4 Het is verboden de voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren te beschadigen of te vernielen	Art 3.10 lid 1b Het is verboden de vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren opzettelijk te beschadigen of te vernielen
Art 3.1 lid 3 Het is verboden eieren te rapen en deze onder zich te hebben	Art. 3.5 lid 3 Het is verboden eieren van dieren in de natuur opzettelijk te vernielen of te rapen	-
Art 3.1 lid 4 en lid 5 Het is verboden vogels opzettelijk te storen, tenzij de storing niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de desbetreffende vogelsoort	Art 3.5 lid 2 Het is verboden dieren opzettelijk te verstoren	-
-	Art 3.5 lid 5 Het is verboden plantensoorten in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen	Art 3.10 lid 1c Het is verboden plantensoorten in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen

Zorgplicht

Voor alle in het wild levende planten en dieren, ook niet beschermde soorten, kent de Wet natuurbescherming een zorgplicht. De zorgplicht houdt in dat een ieder voldoende zorg in acht moet nemen voor de in het wild levende dieren en planten, alsmede voor hun directe leefomgeving. Dit betekent dat voorafgaand aan handelingen inzichtelijk moet zijn welke natuurwaarden aanwezig zijn, de kwetsbaarheid hiervan en de mogelijke gevolgen die de handeling hiervoor kan hebben. Bij de uitvoering van de handelingen dienen negatieve gevolgen zoveel mogelijk te worden voorkomen, dan wel beperkt of ongedaan te worden gemaakt. De zorgplicht is altijd van toepassing, ongeacht vrijstelling of ontheffing.

Natura 2000 (bron: Rijksoverheid)

In 2017 is de Wet natuurbescherming in werking getreden. De wet biedt een beschermingskader voor de flora en fauna binnen de aangewezen beschermde gebieden, de zogenaamde Natura 2000-gebieden en bijzondere nationale natuurgebieden.

De wet bepaalt dat projecten en andere handelingen die de kwaliteit van de habitats kunnen verslechteren of die een verstorend effect kunnen hebben op de soorten, niet mogen plaatsvinden

zonder vergunning. Ook plannen moeten getoetst worden op hun gevolgen voor de Natura 2000-gebieden. Dit gebeurt met de habitattoets.

De habitattoets bestaat uit drie onderdelen:

- + oriëntatiefase (en vooroverleg);
- + verslechtings- en verstoringstoets;
- + passende beoordeling.

De oriëntatiefase maakt geen deel uit van de in de wet geregelde procedures. In de praktijk is deze stap nodig. Gezamenlijk met het bevoegd gezag wordt bepaald of goedkeuring van het plan nodig is en welke verdere procedure doorlopen moet worden. Afhankelijk van de kans en omvang van de effecten op een Natura 2000-gebied bestaat de vervolgpcedure uit het uitvoeren van een verslechtings- en verstoringstoets, een passende beoordeling of geen enkele toetsing.

Indien er geen kans is op negatieve effecten op een Natura 2000-gebied is geen goedkeuring voor de plannen of het project nodig.

Als uit de oriëntatiefase is gebleken dat er kans is op significant negatieve effecten voor het Natura 2000-gebied, dient een passende beoordeling te worden uitgevoerd. Indien uit de passende beoordeling blijkt dat er kans is op een significant negatief effect moet aan de volgende criteria worden voldaan:

- + er zijn geen alternatieve oplossingen voor het project die minder of geen negatieve effecten hebben voor het Natura 2000-(deel)gebied;
- + er is sprake van dwingende redenen van groot openbaar belang;
- + er is voorzien in compenserende maatregelen.

Alléén als aan deze voorwaarden wordt voldaan, kan goedkeuring worden verleend.

Indien uit de oriëntatiefase is gebleken dat er een kans is op (niet-significante) negatieve effecten, dient een verslechtings- en verstoringstoets te worden uitgevoerd. Met dit onderzoek wordt bepaald:

- + of deze kans reëel is en
- + of de verslechting of verstoring aanvaardbaar is.

Natuurnetwerk Nederland / Ecologische hoofdstructuur (bron: Rijksoverheid)

Natuurgebieden in Nederland zijn erg versnipperd. Het Natuurnetwerk Nederland (voorheen EHS) heeft als doel om natuurgebieden te vergroten en met elkaar te verbinden. Door verbindingen tussen natuurgebieden te maken, kunnen planten en dieren zich makkelijker verspreiden over meer gebieden. Hierdoor zijn deze gebieden beter bestand tegen negatieve milieu-invloeden. In grotere natuurgebieden kunnen bovendien meer soorten planten en dieren leven.

Het doel van het afwegingskader Ecologische Hoofdstructuur is om de EHS als netwerk van natuurgebieden te beschermen tegen negatieve effecten van ruimtelijke ingrepen. Dat betekent niet dat ontwikkelingen zoals woningbouw en bedrijvigheid, verboden zijn. Door het doorlopen van het afwegingskader wordt vastgesteld of, en zo ja, onder welke voorwaarden een ontwikkeling in de Ecologische Hoofdstructuur kan worden toegelaten.

De bescherming van de Ecologische Hoofdstructuur vindt plaats door het nee-tenzij-regime uit de Nota Ruimte. Dit houdt in dat ruimtelijke ingrepen in de EHS met een negatief effect op de EHS in principe niet zijn toegestaan. Onder voorwaarden kan hiervan worden afgeweken.

De beleidsmatige basis voor het afwegingskader voor de Ecologische Hoofdstructuur is de Nota Ruimte. Daarnaast hebben Rijk en provincies een beleidskader Spelregels EHS opgesteld. Het beleidskader geeft een uitwerking, verduidelijking en aanscherping van de verschillende onderdelen van het afwegingskader. De provincies laten de inhoud van de Spelregels EHS doorwerken in het provinciaal ruimtelijk beleid.

De bescherming van de EHS gebeurt via de regelgeving van de ruimtelijke ordening. Het beschermingsregime is onder de Wro door het Rijk vastgelegd in de AMvB Ruimte en werkt via provinciale verordeningen.